

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIH-57/23-H

Název	Základní umělecká škola Jana Maláta, Nový Bydžov
Sídlo	Na Valech 78, 504 01 Nový Bydžov
E-mail	zus.nb.@worldonline.cz
IČO	68213336
Identifikátor	617100691
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jaroslav Tesař
Zřizovatel	město Nový Bydžov
Místo inspekční činnosti	Na Valech 78, 504 01 Nový Bydžov
Inspekční činnost na místě	9. 1. – 11. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní umělecká škola Jana Maláta, Nový Bydžov (dále jen „ZUŠ“ nebo „škola“) poskytuje vzdělávání v oboru hudebním (také „HO“), tanečním (také „TO“), výtvarném (také „VO“) a literárně-dramatickém (také „LDO“). Škola zajišťuje vzdělávání v přípravném studiu a základním studiu I. a II. stupně a nabízí umělecké vzdělávání také dospělým zájemcům. Nejvyšší povolený počet žáků zapsaný v rejstříku škol a školských zařízení činí 455 žáků. V době inspekční činnosti bylo k základnímu uměleckému vzdělávání přijato 467 žáků, do hudebního oboru 219, výtvarného 134, literárně-dramatického 19 a do tanečního oboru 95 žáků. V hlavní budově školy, která poskytuje zázemí hudebnímu, výtvarnému a literárně-dramatickému oboru, sídlí také ředitelství školy. Výuka tanečního oboru probíhá v pronajatých prostorách místní sokolovny a Jiráskova divadla. Dalším místem poskytovaného vzdělávání zapsaným v rejstříku škol a školských zařízení je pracoviště v Nechanicích, kde se však výuka v současné době nerealizuje. Základní informace o ZUŠ jsou dostupné na webových stránkách www.zus.novybydzov.cz a v budově školy.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy pracuje ve funkci dlouhodobě. K jeho prioritám patří vytváření kvalitních vztahů a podpora příznivého klimatu na pracovišti, což pozitivně ovlivňuje celkovou atmosféru školy. Svou pozornost dále zaměřuje také na budování funkční spolupráce se zákonnými zástupci žáků a dalšími partnery. Způsob řízení, který ředitel školy uplatňuje, však nevychází z průběžné a systematické analýzy podmínek školy a celkových výsledků vzdělávání. Sledování a vyhodnocování jejich úrovně je spíše nahodilé a odráží se i v nižší míře naplňování rozvojového potenciálu školy. Koncepční záměry, které během inspekční činnosti ředitel představil, jsou především obecného charakteru. Plánování vychází převážně z aktuálních potřeb školy, méně rozvíjí dlouhodobé vize jejího dalšího směřování. Ředitel školy pravidelně zpracovává roční plán činnosti školy, který obsahuje časový rámec pracovních porad a jednání pedagogické rady i školou organizovaných akcí. Podobně jako výroční zpráva je shrnutím základních informací o škole.

Řediteli školy se daří postupně zkvalitňovat personální podmínky vzdělávání. Pedagogický sbor, který tvoří 16 vyučujících, je stabilní a téměř plně kvalifikovaný. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se ve škole schází pouze pravidelně dvakrát ročně. Na jejích jednáních věnuje ředitel školy pozornost organizaci a výsledkům vzdělávání a postupnému zkvalitňování podmínek pro výuku. Méně často se však společně s učiteli zabývá tématy pedagogickými a vyhodnocováním výsledků hospitační činnosti. Vyučujícími tak plně neposkytuje potřebnou zpětnou vazbu a pouze v omezené míře podněcuje jejich aktivní zapojení do diskuse směřující ke zlepšování uměleckého vzdělávání žáků. Jednání pedagogické rady a pravidelných pracovních porad se zpravidla neúčastní všichni vyučující, se závěry těchto jednání jsou však seznamováni. Ke komunikaci s pedagogickými pracovníky využívá ředitel školy především osobní i telefonický kontakt a e-mail. Dalším komunikačním nástrojem je sdílený elektronický systém, jehož prostřednictvím jsou informováni zákonní zástupci žáků. Je využíván k vedení školní matriky, třídních knih a povinné dokumentace.

Vedení školy systematicky neplánuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, kterého se ve sledovaném období účastnili pouze někteří pedagogové. Obsahová náplň absolvovaných seminářů korespondovala spíše s jejich profesní preferencí, méně tak reflektovala rozvojové potřeby školy. K rozšiřování svých odborných znalostí a dovedností pedagogický sbor nevyužívá ani vzájemné hospitace.

Kontrolní činnost ředitele školy se vztahuje převážně k aktuálnímu chodu školy, méně je orientována na její komplexní fungování a analýzu jejího rozvojového potenciálu. K hodnocení vyučujících ředitel školy využívá hospitace. Z předložených záznamů vyplývalo, že jeho hospitační činnost je spíše formálního charakteru a není vykonávána plánovitě. Vyučujícím tak poskytuje potřebnou zpětnou vazbu k vykonávané pedagogické práci pouze v omezené šíři. Informace o kvalitě vzdělávání ředitel školy získává pravidelnou účastí na koncertech, výstavách a vystoupeních žáků všech uměleckých oborů, patrné je však jeho zaměření především na výsledky vzdělávání. Nahodile realizovanou kontrolní činností ředitel školy neodhalil zásadní nedostatky v organizaci vzdělávání.

Hospodaření školy bylo ve sledovaném období zabezpečováno vícezdrojovým financováním. Ke své činnosti škola využívá finančních prostředků získaných především od zřizovatele a z úplaty za vzdělávání, aktivně se také zapojila do projektů (Výzkum, vývoj, vzdělávání, Šablony II). Ředitel školy dbá na zajištění a zkvalitnění materiálních podmínek vzdělávání. Škola úspěšně spolupracuje se zřizovatelem, v součinnosti s ním došlo v uplynulém období k pozitivnímu posunu v oblasti materiálního zabezpečení školy. Podařilo se zakoupit nové hudební nástroje, vybavení pro vzdělávání žáků v tanečním oboru (Air Track, gymnastická žíněnka), kostýmy i pomůcky pro výtvarný obor. Škola si pronajala další prostory pro realizaci a zkvalitnění vzdělávání v TO. Vyučující zde mají k dispozici učebnu pro výuku nejmladších žáků a prostorný sál pro nácvik a realizaci tanečních choreografií. Využívané prostory však nejsou pro výuku tance zcela optimální, neboť nejsou vybaveny vhodnou podlahovou krytinou a zrcadly s opěrnými tyčemi pro nácvik tanečních prvků, sestav a choreografií. Vlastním zázemím v podobě samostatné učebny nedisponuje ani LDO, vzdělávání se uskutečňuje v prostorách hudebního oboru, jeho kvalitu však tato skutečnost neovlivnila.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výuka v hudebním oboru probíhala v souladu se školním vzdělávacím programem, třídní dokumentace obsahovala záznamy o průběhu vzdělávání a ve většině případů i pravidelnou klasifikaci žáků. Ve sledovaných hodinách vycházely nároky kladené na žáky z respektování jejich individuálních schopností a věkových zvláštností. Učitelé jasně stanovili vyučovací cíle individuální i kolektivní výuky, žáky vhodně motivovali a vedli je k uplatňování teoretických znalostí při nácviku nových skladeb. Během vzdělávání přiměřeně používali hudební odborné názvosloví a žáky seznamovali se specifiky notového záznamu. Při nácviku nových skladeb ověřovali i jejich znalosti z hudební nauky. Prostředky, které vyučující volili k naplnění stanoveného cíle hodin, byly přiměřené a odpovídaly již získaným znalostem a dovednostem žáků. Vyučující kladli důraz na intonační správnost interpretovaných skladeb, vedli žáky k vhodnému využívání dynamických a výrazových prostředků s ohledem na charakter hudebního díla. Pokročilejší žáky však méně často podněcovali k vyjádření názoru na interpretaci studované skladby. V některých hodinách učitelé vhodným předvedením či poslechovou ukázkou i zařazováním diskusí o skladbě žáka směřovali k vytváření komplexního hudebního povědomí, zřídka však pracovali ve výuce s digitálními technologiemi. Významnou motivační složkou výuky byla pro žáky možnost společné hry s vyučujícím. Žáci dostávali příležitost vlastní volbou ovlivnit výběr skladby, kterou budou studovat. V hodinách panovala příjemná pracovní atmosféra, která se promítala do partnerských vztahů mezi pedagogy a žáky. V individuální výuce se pouze občas vyskytlo sebehodnocení žáků, ve většině hodin však proběhlo adekvátní závěrečné hodnocení výkonu žáka ze strany pedagoga. Sledované vzdělávání v předmětech hudební nauka a přípravná hudební výchova bylo promyšlené. Vyučující v adekvátním tempu

s ohledem na individuální i věkové zvláštnosti žáků vhodně volila a střídala atraktivní činnosti. Do výuky zařadila rytmické i pěvecké aktivity, hudebně-pohybové prvky i inspirativní poslechové ukázky. Vlídným přístupem, srozumitelnou prezentací nových znalostí a důsledným, ale pro žáky zajímavým a pestrým procvičováním učiva vytvářela teoretické základy pro individuální výuku hry na nástroj i zpěvu a promyšleně budovala pozitivní vztah žáků k hudbě.

V hodinách literárně-dramatického oboru učitel za využití výrazových minietud účinně rozvíjel umělecké předpoklady žáků a podporoval rozvoj jejich kreativity a fantazie. V úvodu sledované hodiny za využití digitálních technologií zprostředkoval žákům informace o autorovi nově studované hry včetně historických a uměleckých konotací. Vzhledem k věku a pokročilosti žáků používal adekvátní metody práce, činnosti byly pestré a motivující. V průběhu školního roku žáci nacvičují a úspěšně prezentují nastudovaná divadelní představení. Příprava jednotlivých vystoupení zahrnuje také mezioborové propojení spočívající např. ve výrobě rekvizit ve spolupráci s VO, vystoupení s žáky hudebního oboru v době adventu, i společné aktivity s žáky a vyučující hudební nauky. Omezené materiálně-technické zázemí oboru nemělo vliv na kvalitu vzdělávání, vyučující vhodně volil vzdělávací cíle a aktivity také s ohledem na prostorové možnosti školy.

Vzdělávání žáků VO probíhalo v ročníkově heterogenních skupinách. Obě vyučující proto uplatňovaly diferenciaci v oblasti cílů i vzdělávací nabídky. K žákům přistupovaly partnersky a s respektem k jejich individuálním schopnostem a osobnímu zájmu. Metodami a formami práce odpovídala sledovaná výuka také věku vzdělávaných. Žáci přípravného studia si osvojovali elementární výtvarné techniky, byli vedeni k vytváření pracovních návyků, při hodinách měli možnost uplatňovat vlastní nápady, náměty a návrhy. Výuka základního studia směřovala žáky k rozvoji a prohlubování osvojených výtvarných dovedností, podpoře fantazie a vytváření vlastního uměleckého názoru. Učitelky rozvíjely představivost a kreativitu žáků i během diskuse o výtvarné tvorbě a dějinách umění. Seznamovaly je s díly renomovaných umělců a příklady uplatnění výtvarných technik v každodenní praxi (např. sestavování identikitu) žáky inspirovaly k vlastnímu výtvarnému vyjadřování. Nenásilným vedením k sebehodnocení i vrstevnickému hodnocení směřovaly žáky k rozvoji analytického myšlení, tvorbě vlastního názoru na umělecké dílo a proces jeho vzniku. Současně kladně ovlivňovaly vzájemné vztahy mezi žáky ve skupině. Učitelky podporovaly také žáky směřující ke studiu na středních školách s uměleckým zaměřením. Cíle jejich vzdělávání stanovovaly s ohledem na obsah přijímacího řízení. V průběhu školního roku vyučující poskytují žákům možnost účastnit se výtvarných soutěží i prezentovat výsledky vlastní práce na výstavách.

Vzdělávání v TO je zaměřeno na výuku scénického a moderního tance, jejíž nedílnou součástí je systematické zařazování baletních a gymnastických prvků. Během sledované tandemové výuky učitelé účinně spolupracovali, zohledňovali úroveň a věkové složení jednotlivých skupin žáků, zařazovali vhodné činnosti k rozvoji jejich pohybových dovedností, prostorové orientace, hudebního a rytmického cítění. Využívali frontální a skupinové formy výuky i práci žáků ve dvojicích v souladu s cíli výukové lekce. Volili adekvátní posloupnost činností a napomáhali tím k získávání povědomí žáků o kondičních a uvolňovacích technikách souvisejících s tanečním uměním. Prostřednictvím pohybových vazeb na zemi i v prostoru vedli žáky k základním návykům správného držení těla, rozvíjeli jejich pohybovou fantazii a taneční cítění za podpory odborné terminologie. Současně kladli značný důraz na přirozenost pohybu v souladu s jeho fyziologickými zákonitostmi. Volili přiměřené tempo výuky, důsledně zařazovali uvolňovací cviky a relaxační činnosti, dodržovali zásady zdravého životního stylu. Osobní přístup vyučujících, názorné předvedení tanečních prvků, přiměřená důslednost a pozitivní zpětná vazba vytvářely při sledované

výuce příznivou pracovní atmosféru. Učitelé dbali na estetický vzhled a úpravu žáků, využívali vhodně volenou reprodukovanou hudbu. Inspirativní skladby volili pro ucelené taneční choreografie. Jejich výběr skvěle podporoval prezentovaná témata a umocňoval pohybové ztvárnění mimořádně poutavých a nápaditých choreografií. Upevňování tanečních formací přispívalo k rozvoji kooperativních dovedností žáků. Využité vzdělávací přístupy byly spojené zejména s opakováním jednotlivých pohybových sekvencí a celkové choreografie připravované pro veřejné vystoupení. Učitelé žákům průběžně poskytovali účinnou zpětnou vazbu a individuálně hodnotili jejich dílčí úspěchy. Částečně vytvářeli prostor ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení žáků a neopomněli využít zhodnocení práce žáků v závěru hodiny.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků škola zjišťuje různými evaluačními nástroji. Vychází z hodnocení znalostí a dovedností žáků při individuální, skupinové i kolektivní výuce a zohledňuje kvalitu žakovských výkonů na třídních představeních, oborových koncertech, veřejných vystoupeních, soutěžích, výstavách, divadelních představeních a komisionálních zkouškách. Hodnocení výsledků práce žáků probíhá pravidelně. Nejméně jednou měsíčně hodnotí žáky známkou většina vyučujících. Významným zdrojem informací o výsledcích vzdělávání je i reprezentace školy v soutěžích. Zákonní zástupci žáků jsou informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí prostřednictvím elektronického evidenčního systému nebo žakovských knížek. Informace získávají také při veřejných vystoupeních a výstavách žakovských prací, a především kontaktem s vyučujícími. Elektronický evidenční systém však k tomuto účelu nevyužívají všichni pedagogové. Žáci se účastní tanečních, hudebních a výtvarných soutěží a přehlídek, vyvrcholením školního roku je pravidelné zapojení do celostátní mezioborové akce ZUŠ OPEN v Jiráskově divadle. Vynikajících a zcela mimořádných výsledků dosahovali ve sledovaném období žáci tanečního oboru školy, kteří velmi úspěšně reprezentovali školu i na mezinárodní úrovni (Slovensko, Itálie, Chorvatsko aj.). S promyšlenými choreografiemi vystoupili i na Dnech partnerství ve slovenském Breznu. V silné mezinárodní konkurenci získali vítězství v renomované soutěži „Česko Slovensko má talent“. Nejsilnějším motivačním nástrojem pro žáky jsou jejich četná vystoupení na různých veřejných kulturních akcích a účast na pravidelných víkendových i letních soustředěních.

Škola věnuje velkou pozornost vztahům se svými nejbližšími partnery. Pořádá pro rodiče žakovská vystoupení a koncerty i výstavy prací žáků. Společně se zákonnými zástupci škola organizačně zajišťuje četná vystoupení tanečního oboru. Dobré vztahy udržuje škola se svým zřizovatelem, který podporuje její aktivní zapojení do kulturního dění ve městě a jeho okolí. Žáci jednotlivých uměleckých oborů vystupují se svými programy na koncertech, výstavách, vernisážích, festivalech, a prezentují tímto způsobem výsledky vzdělávání. V oblasti LDO škola navázala oboustranně obohacující spolupráci se ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou. Partnerské vazby udržuje škola také s místními subjekty, a to mateřskými, základními a středními školami i domovem seniorů, pro které žáci školy pořádají výchovné koncerty či vystoupení.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo k částečné personální obměně pedagogického sboru, který byl ke dni inspekční činnosti téměř plně kvalifikovaný.

- Dílčí posun nastal v oblasti materiálního zabezpečení školy, s podporou zřizovatele se podařilo zakoupit nové hudební nástroje, učební pomůcky pro výtvarný obor a vybavení pro taneční obor (Air track).
- Přestavbou méně využitelné velké učebny na dvě menší došlo ke zkvalitnění podmínek pro vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Škola se aktivně zapojuje do kulturního života ve městě, rozvíjí spolupráci a pozitivní vztahy se zřizovatelem a množstvím dalších partnerů. Rodiče žáků se aktivně podílejí na zajišťování školních akcí, a tím projevují zájem o školu a podporují vzdělávání svých dětí.
- Vyučující tanečního oboru motivují svým přístupem žáky k dosahování výborných učebních pokroků a připravují jim nápadité choreografie k prezentaci výsledků vzdělávání na veřejnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Ředitel školy stanovuje k rozvoji školy pouze obecně formulované koncepční záměry.
- Systém plánování, kontroly a efektivního vyhodnocování není plně funkční.
- Hospitační činnost ředitele školy neposkytuje pedagogům dostatečnou zpětnou vazbu a metodická doporučení pro jejich další profesní rozvoj.
- Učitelé zřídka využívají pedagogickou diskusi a vzájemné hospitace k předávání zkušeností a nových poznatků.
- Někteří vyučující se v malé míře účastní vzdělávacích akcí, pouze omezeně tak rozšiřují své odborné znalosti a dovednosti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Formulovat konkrétní koncepční záměry a jasně vymezit prostředky k jejich dosažení.
- Vyhodnocovat práci školy ve všech oblastech, účelně a funkčně nastavit kontrolní mechanismy, při plánování dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vycházet z vyhodnocení úrovně vzdělávacího procesu, práce jednotlivých vyučujících a potřeb školy.
- Vyvozovat závěry z pravidelné hospitační činnosti a poskytovat pedagogům potřebnou zpětnou vazbu a metodická doporučení pro jejich další profesní rozvoj.
- Rozšiřovat odborné znalosti a dovednosti pedagogických pracovníků čtenější účastí na vzdělávacích akcích a uplatňovat získané poznatky ve výuce.
- Motivovat pedagogy k zapojení do pedagogické diskuse, podporovat je ve vzájemném předávání zkušeností a nových poznatků.
- Při individuálním vzdělávání v hudebním oboru pravidelně zařazovat metody práce obsahující využití digitálních technologií.
- Zajistit v součinnosti se zřizovatelem vhodnější prostorové podmínky pro realizaci vzdělávání žáků tanečního oboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 15 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy Jana Maláta, Nový Bydžov vydaná městem Nový Bydžov 26. 10. 2009, s účinností od 30. 10. 2009 včetně dvou dodatků
2. Výpis správního řízení č. j. MSMT – 36695/2015-2, vydané Ministerstvem školství a tělovýchovy ČR o zápisu změny údajů do rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 21. 10. 2015, s účinností od 21. 10. 2015
3. Jmenování do funkce ředitele školy vydané městem Nový Bydžov č. j. 401/16R/2011 vydané dne 8. 6. 2011, s účinností od 1. 7. 2011
4. Doklady o dosaženém vzdělání, pracovní náplně pedagogických pracovníků a osvědčení o dalším vzdělávání za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
5. Dokumentace k hodnocení materiálních a finančních podmínek školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
6. Dokumentace k zajištění bezpečnosti žáků (včetně knih úrazů) vedená ve školním roce 2022/2023
7. Zápis z porady o BOZ ze dne 12. 10. 2022
8. Elektronické třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání platný ve školním roce 2022/2023
10. Školní řád základní umělecké školy platný ve školním roce 2022/2023
11. Dokumentace vedená v elektronickém evidenčním systému (třídní knihy, školní matrika, klasifikace) – školní rok 2022/2023 (vzorek)
12. Výroční zpráva o činnosti základní umělecké školy za školní rok 2021/2022
13. Žákovské knížky – školní rok 2022/2023 (vzorek)
14. Plán práce pro školní rok 2022/2023
15. Zprávy o činnosti ZUŠ Jana Maláta za období 1. 11. 2021 – 31. 10. 2022
16. Záznamy z hospitací ředitele školy za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
17. Vnitřní řád školy s účinností od 16. 9. 2022
18. Záписы z jednání pedagogické rady a pracovních porad za školní roky 2021/2022 a 2022/2023

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Královéhradecký inspektorát, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.h@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. et Bc. Jana Rademacherová
Doubková, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Mgr. Ivana Bečková, školní inspektorka

Mgr. Josef Pavlát, kontrolní pracovník

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.